

O CATÁLOGO DA TRADUCIÓN BITRAGA. UNHA FERRAMENTA TRADUTOLÓXICA

Aurea Fernández Rodríguez, Iolanda Galanes Santos,
Ana Luna Alonso, Silvia Montero Küpper

Universidade de Vigo
bitraga@uvigo.es

[Recibido 08/06/12; aceptado 18/07/12]

Resumo

Neste artigo presentamos o catálogo da tradución galega BITRAGA. Esta ferramenta recolle nunha base de datos de consulta libre todas as referencias das traducións literarias editadas en formato libro dende e cara ao galego a partir de 1980. Os parámetros que incluímos nas fichas das publicacións (orxinais e traducións) apuntan tanto a aspectos de índole externa ao texto traducido como a aspectos internos do propio texto: autorías (inclusive información biobibliográfica), editor, tipo de edición (por exemplo bilingüe), ano, direccionalidade, información na páxina de créditos, notas, críticas, xénero literario, soporte da publicación, información sobre a introdución, notas ou outros peritextos, así como referencias a textos críticos entre outros.

O catálogo combina catro fichas básicas: Tradutor/a, Autor/a, Tradución e Monografía (texto orixinal) que se comunican entre si. A súa vez, cada ficha está vinculada coas outras de xeito que accedemos con axilidade ás diferentes informacións.

Palabras clave: tradutoloxía, tradución literaria, catálogo virtual, bibliometría, ferramenta tradutolóxica.

Abstract

Neste artigo presentamos o catálogo da tradución galega BITRAGA. Esta ferramenta recolle nunha base de datos de consulta libre todas as referencias das traducións literarias editadas en formato libro dende e cara ao galego a partir de 1980. Os parámetros que incluímos nas fichas das publicacións (orxinais e traducións) apuntan tanto a aspectos de índole externa ao texto traducido como a aspectos internos do propio texto: autorías (inclusive información biobibliográfica), editor, tipo de edición (por exemplo bilingüe), ano, direccio-

nalidade, información na páxina de créditos, notas, críticas, xénero literario, soporte da publicación, información sobre a introdución, notas ou outros peritextos, así como referencias a textos críticos entre outros.

O catálogo combina catro fichas básicas: Tradutor/a, Autor/a, Tradución e Monografía (texto orixinal) que se comunican entre si. A súa vez, cada ficha está vinculada coas outras de xeito que accedemos con axilidade ás diferentes informacións.

Keywords: translatology, literary translation, virtual catalog, bibliometrics, translation tool

O Catálogo da Tradución Galega BITRAGA¹ preséntase ao público con motivo da celebración do Día Mundial da Tradución 2009 na Facultade de Filoloxía e Tradución da Universidade de Vigo². A ferramenta recolle nunha base de datos de consulta libre todas as referencias das traducións editadas en formato libro dende e cara ó galego a partir de 1980, o que constitúe unha *conditio sine qua non* para a investigación rigorosa sobre a historia da tradución en Galicia e para os Estudos de Tradución en xeral. Os motivos que levaron a deseñar este catálogo son moi variados; pero unha das razóns fundamentais foi a inexistencia dun rexistro de características parellas que permita coñecer con exactitude e fiabilidade a nosa actividade tradutora. Entendemos, ademais, que pode servir de modelo para outras comunidades culturais.

1. Por que se fixo?

BITRAGA é un catálogo virtual elaborado por un grupo de profesoras e profesores da Facultade de Filoloxía e Tradución da Universidade de Vigo no que se compilan as referencias bibliográficas de todos aqueles textos literarios traducidos cara e dende a lingua galega, publicados como monografía dende 1980 ata a actualidade. Un período especialmente produtivo que ten como punto de partida a regulación do uso da lingua galega e que xera entre outras unha importante cantidade de traducións literarias, en función dunha importante demanda inicial de importación (e máis tarde de exportación) de literatura infantil e xuvenil, que outras ferramentas con características semellantes exclúen³. O Catálogo reúne a obra de ficción traducida dende e cara ao galego tendo en conta os textos de autoría colectiva, as adaptacións, as novas edicións ou versións e procura facer constar todos os datos de interese sobre a procedencia dos textos, así como da súa recepción (referencias paratradutivas).

¹ Biblioteca da Tradución Galega en: <http://www.bibliotraducion.uvigo.es/>.

² Cf. vídeos de presentación de BITRAGA en: <<http://tv.uvigo.es/gl/serial/603.html>>.

³ Para o éuscaro: <http://www.basqueliterature.com/Katalogoak/Euskaratik> e para o catalán: http://www.llull.cat/_esp/_eines/trac_cerca.cfm?seccio=eines&subseccio=trac.>.

Universidade de Vigo

bitraga
biblioteca da tradución galega

- > Monografías
- > Traducións
- > Publicacións Periódicas (Tradución)
- > Publicacións Periódicas (Orxinal)
- > Autoras/es
- > Tradutoras/es
- > BITRAGA
- > bitraga@uvigo.es

Observatorio da Tradución en Galicia

O grupo BITRAGA elabora dende o ano 2004 a BIBLIOTECA DA TRADUCCIÓN GALEGA que contén a referencia bibliográfica dos textos literarios traducidos cara a e dende a lingua galega; co obxectivo de proxectar a importancia política e cultural da produción traducida.

Este catálogo favorece o intercambio científico dos datos con todas aquelas persoas interesadas neste ámbito de coñecemento: tradutoras/es, editoriais, asociacións profesionais, asociacións de escritoras/es, comunidade académica, así como calquera outra institución, organismo público e privado.

Nesta primeira fase, a Biblioteca da Tradución Galega recolle as traducións literarias publicadas no período 1980-2008. Este proxecto está aberto ás súas suxestións ou ampliacións co fin de enriquecer este catálogo, aínda en versión provisional.

UNIVERSIDADE DE VIGO XUNTA DE GALICIA CONSELLARÍA DE CULTURA E DEPORTE MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA

En BITRAGA damos conta da referencia da biblioteca onde atopar os volumes, tendo como localización física preferente a da Facultade de Filoloxía e Tradución da Universidade de Vigo. Ante a inexistencia dunha biblioteca nacional que recolla de modo discriminado este fondo, BITRAGA cobre parte desta carencia a través da información paratextual ofrecida. Por outra parte, o carácter aberto do proxecto implica que o catálogo medre a medida que xorden novas traducións e que se amplíe coas contribucións das persoas implicadas directa ou indirectamente co labor do grupo de investigación.

O plan de traballo avanza cara á incorporación doutras tipoloxías textuais non literarias, así como cara a outros formatos quer sexan as publicacións periódicas quera edición audiovisual ou dixital. Inventariar as traducións implica unha fase de pescudas para verificar os datos, localizar o(s) texto(s) de partida ou cotexar a información nos propios textos. Hai textos que requiren unha análise exhaustiva e por veces aínda non se poden dar por resolta a investigacións. Ademais, as fichas non se poden dar por «pechadas» definitivamente, porque nelas figuran campos que cómpre actualizar no tempo (por exemplo: críticas e premios, traducións por autor/a).

Aínda que consideramos que a consulta das propias obras é imprescindible para lograr a maior precisión posible e controlar a calidade de información na nosa base de datos, empregamos varias **fontes de documentación** no baleirado inicial, tanto en formato dixital como en papel, das que citamos algunhas:

- As panorámicas compiladas en *Viceversa. Revista Galega de Tradución*⁴, que ofrece dende 1995 unha listaxe das referencias bibliográficas das tra-

⁴ En: [<http://webs.uvigo.es/webatg/viceversa/viceversa.htm>].

- ducións cara ao galego, firmadas por Constenla Bergueiro (anos 1995-2004) e Luna Alonso (2005-2008).
- *O Catálogo de obras literarias en lingua galega traducidas a outros idiomas*, froito do proxecto dirixido por Carlos Casares (2003), que recolle tanto monografías como publicacións periódicas traducidas cara a outras linguas.
 - Os datos do CD-Rom titulado: *O libro galego, onte e hoxe: do século XIII ao XX* (2004), publicado pola Federación de Libreiros de Galicia.
 - Os informes de literatura elaborados polo Centro de Investigación Ramón Piñeiro (CIRP).
 - Os catálogos en liña *Biblioteca de literatura infantil e xuvenil (Blix)* de Galix, así como o da *Biblioteca Infantil y Juvenil* da Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
 - Documentos como o coordinado pola especialista en creación infantil e xuvenil galega, Blanca-Ana Roig Rechou, titulado: *Producción da literatura infantil e xuvenil en galego* (2005).
 - A información que indican as editoras nos seus catálogos.
 - As noticias do portal literario do Consello da Cultura Galega.
 - Os rexistros bibliográficos da *Agencia Española del ISBN* que é preciso cotexar con outras bibliotecas de ámbito estatal como a rede de bibliotecas universitarias españolas entre outras (*Rebiun*). Pois o ISBN adoita indicar o tradutor, a lingua de tradución e publicación, pero non ofrece nunca o lugar da editorial nin discrimina a primeira das demais edicións.
 - As bibliotecas nacionais e as de ámbito académico doutros países.
- Os xa citados repertorios electrónicos do Instituto Ramón Llull, así como o da asociación EIZIE.

- A base en liña do *Index Translationum* elaborada pola UNESCO.
- Todas elas recollen informacións de interese sobre a tradución de obra galega mais resultan parciais en canto a número de rexistros e datos e non sempre fiables. En todo caso, a necesidade de exhaustividade que require o obxectivo investigador motivan a creación da base BITRAGA pois só se pode partir da totalidade dos datos para interpretar e caracterizar verazmente o recente proceso de tradución en Galicia.

2. Como se fixo?

O catálogo combina catro fichas básicas: Tradutor/a, Autor/a, Tradución e Monografía (texto orixinal) que se comunican entre si. Isto é, cada ficha está vinculada coas outras de xeito que accedemos con axilidade ás diferentes informacións. Podemos facer buscas centradas no volume de traducións realizadas por un mesmo tradutor, o número de traducións dun determinado autor, as traducións existentes dunha obra, etc. Ademais dos elementos básicos que especifica a norma ISO 69011 para as referencias bibliográficas das monografías, incluímos nos rexistros das publicacións algúns parámetros paratradutivos que

traspasan as informacións que adoitan figurar nos catálogos bibliográficos, de modo que os resultados non só nos revelan qué se traduce, senón tamén quen traduce, dende e a que linguas e culturas. E a partir de aí podemos analizar os textos, os epitextos e os peritextos que acompañan a tradución. A seguir, resumimos os campos deseñados para cada ficha:

- Autoría da tradución ou do texto orixinal segundo se trate da ficha do texto orixinal ou da súa tradución, editor, título da tradución e do orixinal, tipo de edición, formato da publicación, lugar, ano, colección e ISBN.
- Información biobibliográfica sobre a autoría da tradución e do texto orixinal.
- Identificación do/da ilustrador/a.
- Xénero literario e grupo destinatario da tradución e da versión orixinal.
- Lingua e cultura traducida e de partida de cada unha das obras.
- Direccionalidade da tradución.
- Especificación da parte traducida: obra completa, fragmento, publicado ó abeiro dunha antoloxía, etc.
- Edición: monolingüe, bilingüe, trilingüe, etc.
- Localización e sinatura.
- Soporte da publicación.
- Información sobre a introdución, notas ou outros peritextos.
- Referencias a textos críticos.
- Premios recibidos (autor/a, tradutor/a, obra, tradución).
- Fonte consultada para a información anotada (indícase o catálogo, o libro propio).
- Observacións.
- Ficheiros (vinculan as imaxes das cubertas e portadas ou, de se-lo caso, o texto traducido).

Traducións	
Título	Gargantúa e Pantagruel
Autoras/es Nome	Enrique Harquindey Banet
Publicacións	Gargantua et Pantagruel
Ilustracións	Xosé Barreiro
Xénero	LIT_Narrativa_Novela
Lingua	Galego - glg
Direccionalidade	Directa
Ano	1991
Edición	monolingüe
Formato, volume, fascículo, número, páxinas	33 cm, il., 340 p.
Obra completa, Antoloxía	Obra completa

Os parámetros na ficha dos textos orixinais (Monografías) coinciden coa dos textos traducidos (Tradución), agás o campo «Direccionalidade», información que nos permite saber se se trata dunha tradución realizada directamente

dende o texto orixinal (Directa) ou se tivo que pasar a través dunha segunda lingua de mediación (Indirecta). Así, a selección dos parámetros para o deseño das fichas está condicionada polos obxectivos do catálogo. Un dos nosos obxectivos é facer visibles as persoas que traducen, dado que ocupan un lugar importante no proceso tradutivo ou mesmo na recepción da tradución (lembramos as cubertas de traducións nas que se promociona o texto destacando a autoría da tradución no caso de ser persoa coñecida).

As listaxes permiten deducir datos de interese sobre a actividade tradutora, pois indican a cantidade de textos traducidos por unha mesma persoa, o ritmo da súa actividade tradutora (véxase a etiqueta «Año»), os xéneros literarios cos que traballa, as culturas que manexa, etc.

The screenshot shows a web browser window displaying the 'bitraga' website, which is the 'Biblioteca Digital de Traducións Galegas' (Digital Library of Galician Translations). The page title is 'Listaxe Traducións' and it shows 81 records. A sidebar on the left lists categories like 'Monografías', 'Traducións', and 'Publicacións Periódicas'. The main content area contains a table of translation records.

Título	Tradutoras/es	Xénero	Lingua	Ano
O soldador de chumbo	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1984
A bela surriñe do bosque	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1985
A biblioteca	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1985
A chitarra fósiliana	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1989
A derriba de Gualtara	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1989
A estrada misteriosa	Arias López, Valerín	LTT_Banda_deseñada	Galego - glg	1988
A fila do espantalo	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Novela_LIX	Galego - glg	1990
A fractura do moicardo	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Novela_LIX	Galego - glg	1996
A fila negra	Arias López, Valerín	LTT_Banda_deseñada_LIX	Galego - glg	1986
A muller alveira: conto noroeste	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto	Galego - glg	1984
A orella rota	Arias López, Valerín	LTT_Banda_deseñada_LIX	Galego - glg	1990
A pantasma de Canterbury	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Novela_LIX	Galego - glg	2008
A pastora dos caprinos	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1985
A raíña das emvasas	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1989
A raíña das abellas	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto_LIX	Galego - glg	1985
A raíña das neves	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Releto	Galego - glg	1986
A volta ao mundo en oitenta días	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Novela_LIX	Galego - glg	2008
A volta ao mundo en oitenta días	Arias López, Valerín	LTT_Narrativa_Novela_LIX	Galego - glg	2008

As monografías e as traducións dende ou cara ao galego que se enumeran nas listaxes están hipervinculadas coas correspondentes referencias bibliográficas. Da mesma maneira pódese recuperar a información ordenando as listaxes segundo os campos «Título», «Tradutor/a», «Xénero», «Lingua» e «Año». Detallamos a seguir algúns parámetros salientables que nos guiaron na confección das fichas:

Publicación. Nos rexistros das traducións indícase o título do texto orixinal que enlaza coa ficha da respectiva publicación e *viceversa*. Nas fichas dos textos orixinais enumérase cada unha das traducións que se chegaron a publicar dunha obra ofertando así unha rápida visión sobre a súa recepción. No caso das versións dunha obra galega en diferentes culturas, estes datos testemuñan a proxección dun texto e da cultura galega. Nas traducións ó galego, as novas

edicións dunha tradución ou a nova versión dunha obra literaria tamén apuntan á recepción da obra en cuestión.

Xéneros literarios. Diferenciamos o xénero literario seguindo a clasificación «Narrativa», «Poesía», «Teatro», «Banda deseñada» e «Guión de filme». No caso da narrativa resultou oportuno diferenciar ademais a novela do relato ou dos relatos (sobre todo no caso das antoloxías). No tocante á narrativa infantil e xuvenil non sempre foi sinxelo diferenciar entre relato e novela debido sobre todo á estrutura e á extensión do texto, polo que fixamos o relato en menos de 50 páxinas. Con todo, cando a estrutura (argumental) ou o título do texto o indica, clasificámolas como tal, facendo caso omiso da extensión. A taxonomía literaria preséntase como segue:

LIT_Banda deseñada	LIT_Banda deseñada_LIX
LIT_Narrativa_Novela	LIT_Narrativa_Novela_LIX
LIT_Narrativa_Relato	LIT_Narrativa_Relato_LIX
LIT_Narrativa_Relatos	LIT_Narrativa_Relatos_LIX
LIT_Poesía	LIT_Poesía_LIX
LIT_Teatro	LIT_Teatro_LIX
Guión de filme	

O tipo de etiquetado que empregamos –LIT por «literatura» para diferenciar os textos das publicacións de non ficción, seguido do etiquetado do xénero e subxénero, de ser o caso, e finalmente engadindo o destinatario infantil e xuvenil– facilítanos a explotación do corpus.

No campo «xénero» marcamos o destinatario mediante a abreviatura LIX para distinguila da literatura dirixida ao público adulto. Este dato permite comprobar se hai cambios no trasvase cultural. De feito, a novela *Siddhartha* de Hermann Hesse (Trad. Franck Meyer) comercializouse en Galicia como literatura infantil e xuvenil, polo que no campo «xénero» da ficha da tradución se define como 'LIT_Narrativa_Novela_LIX' mentres que na ficha do texto orixinal se anota 'LIT_Narrativa_Novela'.

The screenshot shows the BITRAGA website interface. The top navigation bar includes the University of Vigo logo and the BITRAGA logo with the tagline 'biblioteca de tradución galega'. A sidebar on the left contains navigation links for Monografías, Traducións, Publicacións Periódicas (Tradución), Publicacións Periódicas (Orixinal), Autoras/es, Tradutoras/es, and BITRAGA (bitraga@uvigo.es). The main content area, titled 'Publicacións', displays a record for 'Memorias dun nenno labrega' by Xosé Neira Vilas. The record includes a list of translations in various languages, an illustrations section, and a genre field set to 'LIT_Narrativa_Novela_LIX'. The language is listed as 'Galego - glg' and the year as '1961'.

Publicacións	
Título	Memorias dun nenno labrega
Autoras/es Nome	Xosé Neira Vilas
Traducións	Memorias dun nenno labrega (búlgaro) Memories d'un nen de papois Memories d'un nenno labrega Mušico besermitar balen oritasponeš Tagbuch einer Kindheit in Galicien Amintira emi copil de Tara Memories de un niño campesino Il mio amico e il giuramento Memorias dun nenno labrega (chínés) Memories dun nenno labrega (checo) Memories dun nenno labrega (ruso) Memories dun nenno labrega (ucraíno) Kaslan been olhemopol Kimeva Cash Memories de un pequeno campesino Les adules / Destin Memoirs of a peasant boy Memories de un niño campesino Memories dun nenno labrega (esperanto) Memories de un niño campesino Memories de un niño campesino
Ilustracións	Seane, Luis (cuberta)
Xénero	LIT_Narrativa_Novela_LIX
Lingua	Galego - glg
Ano	1961

Lingua. De maneira similar que se indica o ano de publicación dunha obra ou a súa tradución, tamén é relevante coñecer a procedencia xeocultural dun texto importado ou exportado (pois traducimos culturas, non textos codificados nunha determinada lingua). Isto levounos a dar conta tanto da lingua como da respectiva comunidade, polo que no catálogo marcamos a procedencia cultural indicando o código de lingua de acordo coa norma ISO 639-1 e de modo subsidiario (caso de confusión), a norma ISO 639-2.14.

Xunto desta notación engadimos o código de país, segundo a norma ISO 3166 alfa-2.15. Por exemplo: unha obra orixinal escrita en alemán e publicada en Alemaña figura coa notación “de D”, no caso de que se publicase en Austria a notación de lingua sería “de AT”. Outros exemplos: fr BE, fr CA, por BR, es CU, de CH, para o francés de Bélxica, o de Canadá, o portugués do Brasil, o español de Cuba ou o alemán estándar de Suíza (aínda que por veces o lugar de edición non implica unha variante lingüística)⁵. Con todo, esta dobre marca-

⁵ Caso da tradución ao alemán da obra *Baleas e baleas* de Luisa Castro (*Wale und andere Gedichte* [trad. de Juana e Tobías Burghardt] publicada en Suíza). As traducións ó alemán suízo identificaríanse con ‘gsw’.

ción resultaba insuficiente no caso de variantes dialectais de comunidades non estatais, para as que non sempre existe un código ISO de país, por iso neses casos optamos por incluír xunto co código de lingua a mención explícita do lugar de publicación. Sería o caso de “cat (Valencia)” para o catalán de Valencia ou “nl (Flandres)” para o neerlandés de Flandres. No tocante ás variantes non contemporáneas diferénciase o grego “el” do grego antigo (el ant) ou o alemán moderno “de” do medio alto alemán “gmh”.

Direccionalidade. Distinguímos as seguintes indicacións:

- «Directa»: Indícase cando hai constancia documental de que se traduciu directamente do texto orixinal sen empregar versións ponte.
- «Indirecta»: Indícase cando hai constancia documental de que non se traduciu directamente da versión orixinal, senón doutra(s) versión(s) ponte. Neste caso, cítanse en «Observacións» a ou as versións que serviron de punto de partida para a tradución final⁶.
- «Sen mención»: Indícase cando (aínda) se descoñece a direccionalidade, trátase de datos que son obxecto de investigación.

Estas etiquetas requiren unha investigación específica, pois con frecuencia as informacións das portadas dos libros ou das páxinas de crédito das publicacións non son precisas. Tampouco son fiábeis todas as indicacións que figuran nas fontes electrónicas ou en soporte papel que manexamos. Se ben se trata de bases de datos que nos fornecen valiosa información, os datos das linguas de tradución (cando se inclúen) non sempre coinciden co proceso tradutivo. Resulta, xa que logo, imprescindible facer pescudas que esixen a consulta previa ós catálogos existentes, ás informacións nos propios libros (páxinas de créditos, cubertas), ás indicacións das editoriais ou á declarada competencia lingüística e cultural dos profesionais. Para seleccionar na ficha da tradución a etiqueta da direccionalidade do proceso tradutivo, resulta adoito indispensable complementar os datos cun cotexo dos textos implicados. Logo de varias investigacións detectamos que a práctica da tradución indirecta foi diminuindo ao longo dos últimos dez anos a favor de traducións directas sobre todo no caso das importacións,⁷ pero tamén no das exportacións, aínda que a proxección da literatura galega pasa en moitas ocasións pola tradución dende o castelán.

Obra completa. Antoloxía. O catálogo especifica cada un dos compoñentes e participantes nas antoloxías para ter constancia da literatura (aínda que fragmentaria) que se importou ou exportou. Do mesmo xeito especifica-

⁶ O espazo reservado para esta información complementarase coa visualización das imaxes das cubertas, portada e páxina de créditos no apartado que denominamos «Ficheiros».

⁷ Un feito grato que posiblemente se deba á sensibilización do público lector, apoiado pola profesionalización da actividade tradutora en Galicia logo da implantación da licenciatura en Tradución e Interpretación na Universidade de Vigo en 1992.

garantir o éxito dunha obra importada ou exportada e se a tradución recibe recoñecemento na cultura de recepción.

Observacións. Os comentarios que recollemos neste campo, finalmente, son de variada índole para dar conta de diferentes factores que inciden na tradución como proceso ou produto: axudas á tradución recibidas, texto fonte empregado para a elaboración da tradución (edición do orixinal diferente á 1ª edición ou versión ponte noutras linguas), existencia de reimpresións e comentarios metatradutivos da autoría da tradución ou da persoa que actuou como mediadora intercultural. Este campo permítenos incluír parámetros que poidan informar de maneira directa e indirecta sobre todo tipo de aspectos paratradutivos.

A tradución non se produce nun baleiro. Por esta razón precisamos analizar na súa integridade, na que incluimos, sempre que sexa posible, as editoriais, os promotores, as tradutoras ou os peritextos que condicionan o proceso da tradución ou o propio acto de percepción do texto. Tratamos de recoller algúns destes aspectos paratradutivos na ficha do catálogo coa esperanza de que estes rexistros das traducións e dos orixinais permitan avanzar cara a unha apreensión da evolución dos cambios lingüísticos, culturais e sociolóxicos en Galicia dende o contexto tradutolóxico. Dende BITRAGA queremos fomentar con este catálogo o intercambio científico dos datos e das experiencias con todas as persoas interesadas: for tradutoras/es, editoriais, asociacións profesionais, for a comunidade investigadora, así como calquera outra institución ou organismo público e privado.

Consideracións finais

O catálogo BITRAGA preséntase como unha ferramenta cunha dupla dimensión, unha de compilación de datos e outra de investigación. Permite localizar os textos orixinais e traducidos no período analizado, reflicte a evolución dos textos traducidos e ademais inclúe rigorosa información para analizar de modo sistemático cales foron e cales son na actualidade as tendencias na escolla de obras, autoría, profesionais que traducen, editoriais, combinacións lingüísticas, espazos culturais, etcétera. Co material rexistrado o grupo de investigación BITRAGA agarda poder levar a cabo outros proxectos xa en curso⁸, así como estudos sobre o impacto da recepción de traducións dentro e fóra do territorio galego, elaborar panoramas detallados das obras traducidas nos diferentes espazos culturais, descubrir cales son os criterios de selección dos textos importados ou exportados, coñecer as políticas de edición de traducións (públicas e privadas) ou os propios comportamentos tradutivos textuais e paratextuais.

⁸ Sirvan de exemplo a monografía de Fernández Rodríguez; Galanes Santos; Luna Alonso e Montero Küpper (2012), ou os artigos: Fernández Rodríguez; Galanes Santos; Luna Alonso e Montero Küpper (2011); Fernández Rodríguez (2010); Galanes Santos (2010); Luna Alonso (2011a), (2011b) e (2010) ou Montero Küpper (2011) e (2010).

Referencias Bibliográficas

- BITRAGA. Biblioteca da Tradución Galega.* Grupo BITRAGA. <www.biblio-traducion.uvigo.es>.
- BLIX. Biblioteca de literatura infantil e xuvenil.* Elaborada coa colaboración de Galix e Biblioteca nova 33. <www.filix.org/>.
- CASARES MOURIÑO, Carlos (dir.). 2003. *Catálogo de obras literarias en lingua galega traducidas a outros idiomas. Unha primeira achega*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega. <www.culturagalega.org/especiais/aviles/catalogo_traducidas.pdf>.
- CIRP. 2009. *Informes de Literatura (1995–2005)*. Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. [Dispoñible en liña: <http://www.cirp.es/> - 10/03/12].
- EIZIE. 2010. *Catálogo de traducciones literarias*. [Dispoñible en liña: <http://www.eizie.org/Tresnak/LitKatalogoa> - 10/03/12].
- FEDERACIÓN DE LIBREIROS DE GALICIA. 2004. *O libro galego onte e hoxe*. Santiago de Compostela: FLG-USC. [Dispoñible en liña: <http://www.librarias.org/noticia.php?idnoticia=66>].
- FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ; GALANES SANTOS; LUNA ALONSO & MONTERO KÜPPER (eds.). En prensa. *Traducción de una cultura emergente. La literatura gallega contemporánea en el exterior*. Series: Relaciones literarias en el Ámbito Hispánico. Berna, Berlín, Bruselas, Fráncfort, Nueva York, Oxford, Viena: Peter Lang.
- FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, Áurea. 2010. «La traducción en Galicia y la industria editorial (1980-2008)». En GALLÉN, Enric; LAFARGA, Francisco & Luis PEGENAUTE (eds.) *Traducción y autotraducción en las literaturas ibéricas*. Series: Relaciones literarias en el Ámbito Hispánico. Berna, Berlín, Bruselas, Fráncfort, Nueva York, Oxford, Viena: Peter Lang. Vol. 2, p. 93-107.
- FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, Áurea; GALANES SANTOS, Iolanda; LUNA ALONSO, Ana & Silvia MONTERO KÜPPER. 2011. «A literatura galega en inglés. Unha realidade emerxente». En *Grial. Revista Galega de Cultura*. nº 191, T XLIX, pp. 104-115
- FUNDACIÓN SÁNCHEZ RUIPÉREZ. 2009. *Catálogo Biblioteca infantil y juvenil*. Salamanca: CILIJ. [Dispoñible en liña: <http://www.fundaciongsr.es/catalogos/frames2.html> - 10/03/12].
- GALANES SANTOS, Iolanda. 2010. «Panorama da literatura traducida en Galicia (1980-2008): fluxos literarios peninsulares». En GALLÉN, Enric; LAFARGA, Francisco & Luis PEGENAUTE (eds.) *Traducción y autotraducción en las literaturas ibéricas*. Series: Relaciones literarias en el Ámbito Hispánico. Berna, etc.: Peter Lang. pp. 109-124.

- INSTITUT RAMÓN LLULL. 2010. *TRAC: traduccions del català*. [Disponible en liña: http://www.llull.cat/_cat/_eines/trac_cerca.cfm?seccio=eines&subseccio=trac - 10/03/12].
- LUNA ALONSO, Ana. 2011a. «Políticas estratéxicas de tradución. Jonathan Dunne edita unha nova *Antoloxía da literatura galega (1196-1981)*». En *Boletín Galego de Literatura*. 45. 1º semestre. pp. 317-330.
- . 2011b. «Analysis Criteria for Editorial Translation Policies». En LUNA ALONSO, Ana; MONTERO KÜPPER, Silvia & Liliana VALADO FERNÁNDEZ (eds.) *Translation Quality Assessment Policies from Galicia / Traducción, calidad y políticas desde Galicia*. Bern, etc.: Peter Lang. pp. 217-233.
- . 2010. «A autoría das traducións en Galicia». En GALLÉN, Enric; LAFARGA, Francisco & Luis PEGENAUTE (eds.) *Traducción y autotraducción en las literaturas ibéricas*. Series: Relaciones literarias en el Ámbito Hispánico. Berna, etc.: Peter Lang. pp. 139-158.
- MEC. 2009. *Base de datos de libros editados en España*. Agencia española del ISBN. [Disponible en liña: http://www.mcu.es/webISBN/tituloSimpleFilter.do?cache=init&prev_layout=busquedaisbn&layout=busquedaisbn&language=es - 10/03/12].
- MONTERO KÜPPER, Silvia. 2011. «Loyalty of Publishers and Quality: Galician Literary Translation Peritexts (2000-2009)». En LUNA ALONSO, Ana; MONTERO KÜPPER, Silvia & Liliana VALADO FERNÁNDEZ (eds.) *Translation Quality Assessment Policies from Galicia / Traducción, calidad y políticas desde Galicia*. Bern, etc.: Peter Lang. pp. 235-252.
- MONTERO KÜPPER, Silvia. 2010. «Parámetros e funcionalidade do Catálogo de Tradución Galega». En GALLÉN, Enric; LAFARGA, Francisco & Luis PEGENAUTE (eds.) *Traducción y autotraducción en las literaturas ibéricas*. Series: Relaciones literarias en el Ámbito Hispánico - Volumen 2: Berna, etc.: Peter Lang. pp. 175-192.
- REBIUN. 2009. *Red de Bibliotecas Universitarias Españolas*. [Disponible en liña: <http://rebiun.crue.org/> - 10/03/12].
- ROIG RECHOU, Blanca (coord.). 2009. *Producción da literatura infantil e xuvenil en galego*. Santiago de Compostela: USC. [Disponible en liña: http://web.usc.es/~fgroig/publicacions_rede.htm - 10/03/12].
- UNESCO. 2009. *Index Translationum*. En: [<http://databases.unesco.org/xtrans/xtra-form.shtml>] (Consulta 10/03/12).

